

ΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΚΑΙ ΡΟΔΟΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ ΔΙΕΚΤΡΑΓΩΔΟΥΝ ΤΑ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΚΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΜΑΡΤΥΡΙΚΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

- Έγγραφες μαρτυρίες για την υπό των Νεοτούρκων Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού στις εν Πόντω Πατριαρχικές Μητροπόλεις Νεοκαισαρείας και Ροδοπόλεως.

Στο άκουσμα και μόνον της περιφράσεως: *«Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού»* συντελείται αναποφεύκτως και αναποδράστως η αδυσώπητη μνημονική αναγωγή στα 353.000 και πλέον *«άδολα θύματα και σφάγια»*, τα οποία ήχθησαν επί σφαγήν στο βωμό της γενοκτονικής εθνοκαθάρσεως, όπως επεβλήθη από το καθεστώς των Νεοτούρκων κατ' εφαρμογήν του πολιτικού δόγματος του Παντουρκισμού σε βάρος όλων των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων της ψυχorraγούσης οθωμανικής αυτοκρατορίας με αντικειμενικό στόχο την ίδρυση ενός τουρκικού κράτους με ένα millet, το τουρκικό millet, μία θρησκεία, την μουσουλμανική και μία γλώσσα, την τουρκική.

Ο Φελίξ Σαρτιό αναφερόμενος στην γενοκτονία του Ελληνισμού της καθ' ημάς Ανατολής έγραφε χαρακτηριστικά ότι: *«Οι Νεότουρκοι αποκάλυψαν το μεγαλεπήβολο σχέδιό τους, την εξόντωση δηλαδή όλων των ιθαγενών Χριστιανών της Μικράς Ασίας. Ποτέ, σε καμία περίοδο της ιστορίας, κανένα πιο διαβολικό σχέδιο δεν είχε στοιχειώσει τη φαντασία του ανθρώπου. Η «ερυθρά σφαγή» ολοκληρώθηκε από ένα σύστημα που λέγεται «λευκή σφαγή». Πρόκειται για την αργή εξόντωση από την κακομεταχείριση, τις εκτοπίσεις, το κρύο, την παρατεταμένη στέρηση νερού και τροφής, τον αποκλεισμό σε μπουντρούμια, τόσο μικρά, που να μη χωράς όρθιος».*

Ο δε πολὺς καθηγητὴς Π. Ενεπεκίδης αναφερόμενος στην φύση και στην μέθοδο της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους Νεοτούρκους και τους κεμαλικούς, η οποία καίτοι έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με την Γενοκτονία των Εβραίων, εντούτοις έχει και δύο βασικές διαφορές, γράφει τα εξής: *«Είναι μία γενοκτονία πολύ αλά Τούρκα. Η γενοκτονία αλά Τούρκα είναι βουβή, πονηρή, ανατολίτικη, δεν έχει θεωρητικά background, αλλά μάλλον πρακτικά, πλατσικολογικά. Οι καλούμενες εκτοπίσεις, εξορίες των κατοίκων ολόκληρων χωριών, οι εξοντωτικές εκείνες οδοιπορίες μέσα στο χιόνι των γυναικόπαιδων και των γερόντων - οι άνδρες βρίσκονται ήδη στα τάγματα εργασίας ή στον στρατό δεν οδηγούν φυσικά σε κανένα Ausschwitz, με τους διαβολικά οργανωμένους μηχανισμούς της φυσικής εξόντωσης του ανθρώπου - όχι! Ήταν όμως ένα Ausschwitz εν ροή, οι άνθρωποι πέθαιναν καθ' οδόν, δεν περπατούσαν για να φτάσουν κάπου, όχι, περπατούσαν για να πεθάνουν από τις κακουχίες, την παγωνιά, την πείνα, τον εξευτελισμό του ανθρώπου. Αυτό ήταν το διαβολικό σύστημα, πονηρά οργανωμένο. Δεν υπήρχε στο τέρμα κανένα Ausschwitz γιατί για τους περισσότερους δεν υπήρχε τέρμα. Το ταξίδι προς τον θάνατο ήταν ο θάνατος, όχι το τέρμα του ταξιδιού».*

Κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1914-1918), οπότε και ετέθη σε απόλυτη εφαρμογή το φρικτό και διαβολικά οργανωμένο και προμελετημένο σχέδιο της λεγομένης «*λευκής σφαγής*» του Ποντιακού Ελληνισμού, Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας ήταν ο αοίδιμος Πολύκαρπος Ψωμιάδης (1911-1922) ο μετέπειτα Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου (1922-1935), ο οποίος εκοιμήθη το έτος 1935. Ο Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Πολύκαρπος εγεύθη το πικρόν ποτήριον να ζήσει τον φρικώδη αποδεκατισμό και εξοντωτικό αφανισμό του χριστωνύμου πληρώματος της παλαιφάτου και ιστορικής Μητροπόλεως αυτού, η οποία, σύμφωνα με επίσημα και αφευδή τεκμηριωμένα στατιστικά στοιχεία, κατά το έτος 1913 είχε 117.457 Έλληνες Ορθοδόξους, κατανεμημένους σε 3 πόλεις, 11 κωμοπόλεις και 166 χωριά. Διατηρούσε σε λειτουργία 180 ναούς και περίπου 200 παρεκκλήσια. Στην επαρχία Νεοκαισαρείας λειτουργούσαν 1 ημιγυμνάσιο και 181 σχολεία, στα οποία φοιτούσαν 12.800 μαθητές και μαθήτριες και δίδασκαν 193 καθηγητές και διδάσκαλοι. Κατά τα τελευταία έτη η έδρα της Μητροπόλεως Νεοκαισαρείας ήταν στα Κοτύωρα (Ορντού ή Ορδού). Σύμφωνα μάλιστα με τα στατιστικά δεδομένα της «*Μαύρης Βίβλου Διωγμών και Μαρτυριών του εν Τουρκία Ελληνισμού (1914-1918)*», η οποία εξεδόθη εν έτει 1919 υπό του Πατριαρχικού Τυπογραφείου εν Κωνσταντινουπόλει, στην Επαρχία Νεοκαισαρείας υπήγοντο διοικητικώς οι Καζάδες Ορδού ή Ορντού, με πρωτεύουσα τα Κοτύωρα, Οινός, Τέρμε, Ινεπόλεως, Δζίτε και Φάτσα, όπου κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου εξεδιώχθησαν δεινώς περί τις 27.216 Ελλήνων Ορθοδόξων Ποντίων.

Ο Μητροπολίτης Νεοκαισαρείας Πολύκαρπος στις 29 Ιανουαρίου 1919 σε λεπτομερή έγγραφη Έκθεση - Αναφορά του, την οποία υπέβαλε στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, αναφερόμενος στα μαρτύρια και πάθη του πολυμαρτυρικού πομνίου του έγραφε τα κάτωθι: «*Κατά την έξωσιν, αντί να οδηγήσωσι τους δυστυχείς τούτους Χριστιανούς διά της ωρισμένης συντόμου οδού, σκοπίμως προς ταλαιπωρίαν και τελείαν εξόντωσιν αυτών οδήγουν εις τον προς όν όρον δι' άλλων δυσβάτων και απομεμακρυσμένων επικινδύνων οδών.*

Κατά δε την ταλαιπωρημένην οδοιπορίαν, εβλασφημούνται υπό των συνοδούντων αυτούς χωροφυλάκων, εδέροντο ανηλεώς και ηναγκάζοντο να διανυκτερεύωσιν εν τω υπαίθρω, πολλάκις υπό την βροχήν και εντός βορβόρου. Θρήνοι και κοπετοί, ολοφυρμοί και πύρινα δάκρυα περιεφρονούνται και ου μόνον καμμίαν αίσθησιν δεν ενεποίουν εις τα ανθρωπόμορφα ταύτα της φύσεως τέρατα, αλλά και την χλεύην και περιφρόνησιν προεκάλλουν. Βρέφη δε και νήπια κατά Κρημνών εν τη οδώ κατερρίπτοντο και διά λίθων ασπλάχνως απετελειούνται τα ταλαίπωρα υπό των αγρίων συνοδών των δυστυχών Χριστιανών και πατριωτών μου, οι δε ιερείς επροπηλακίζοντο, εξυβρίζοντο και εξευτελίζοντο.

Τον ενταύθα Επίτροπόν μου Αρχιμ. Θεοδώρητον μεταδίδοντα τα άχραντα Μυστήρια εις τους Χριστιανούς μου, επί τη απελάσει αυτών, εξύβρισε βανδαλικώτατα και απέσπασε βιαίως εκ του ιερού ναού ο εν Τραπεζούντι νυν ευρισκόμενος Κερασούντος Κομισέρης Χαμδής, τολμήσαντα δε καθ' οδόν ίνα παρακαλέση τον χωροφύλακα ίνα μη σταματήσει η συνοδεία εις το ανηφορικόν και απόκρημνον μέρος, όπου απήτει εκείνος ν' αναμείνωσιν άλλους, μη δυνηθέντας να συνακολουθήσωσιν, αλλά να προχωρήσωσιν ολίγον έτι περαιτέρω επί του εκεί επιπέδου, ερράπισεν, έδειρεν, έσειρεν εκ του γενείου και εξυβρίσας βανδαλικώς ο αρχηγός των οδηγών χωροφυλάκων (καφιλέ μεεμούρης) Ταχήρ εφένδης, νυν μαλ Μουδούρης Κελκίτ, παρέδωκε εις ετέρους προς φυλάκισιν, μόλις δε διεσώθη.

Τον γέροντα Ιερέα Χρυσόστομον, εφημέριον της κωμοπόλεως βοώνος (Βόνα), τολμήσαντα να επανέλθῃ ἐκ τῆς ἐξορίας εἰς τὸ χωρίον τοῦ συνέλαβον οἱ Τούρκοι καὶ παρέδωκαν εἰς χεῖρας Τούρκου χωροφύλακος, ὅστις ἀνυπόδητον ὠδήγησεν ἐνταῦθα, δέρων αὐτὸν ἀνηλεῶς καθ' ὁδὸν καὶ προπηλακίζων. Μόλις δε ἐπὶ ποδῶν ἰστάμενον, ἐνεκα τῶν δαρμῶν, ὠδήγησεν εἰς τὰς φυλακὰς ἐνθα ἐδέρετο καθ' ἐκάστην. Ἐκείθεν, μετὰ πολλὰς ἐκλιπαρήσεις καὶ χρηματικὰς θυσίας, παρέλαβον αὐτὸν πρὸς θεραπείαν οἱ ἐκ τῶν συμπολιτῶν μου ἐνταῦθα ὡς τεχνίται μείναντες Γεώργιος Καρυσίδης καὶ Θρασύβουλος Θ. Παζόπουλος, ἀλλὰ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ δυστυχὴς γέρον ἱερεὺς παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Τὸν εφημέριον τοῦ χωρίου Ἀντούζ τοῦ τμήματος χαψάμανας Παπά Ἰωάννην, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι εἶχε δῆθεν γνῶσιν τοῦ φόνου δύο φυγοστράτων Τούρκων ὑπὸ ἐτέρων φυγοστράτων, συνέλαβον καὶ ἔρριψαν εἰς τὰς φυλακὰς, ἐνθα καθ' ἐκάστην ἔδερον ἀνηλεῶς. Ἐνεκα δε τῶν δαρμῶν ἀσθενήσαντα ἐξύρισαν τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς καὶ τὸν πῶγωνα καὶ μετέφερον εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου καὶ ἀπέθανε.

Τὸν εφημέριον τοῦ χωρίου Ἐλέζκιοῦ τοῦ διαμερίσματος Πολεμωνίου Παπά Λάζαρον, ἐπὶ ἐτέρα ἀστηρίκτω προφάσει, ὅτι δῆθεν λησταντάρται ἐφιλοξενήθησαν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, οἵτινες φονεύσαντες δύο χωροφύλακας ἔθαψαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ, ἔρριψαν εἰς τὰς φυλακὰς δέροντες αὐτὸν καθ' ἐκάστην καὶ περιάγοντες ἐν τῇ ἀγορᾷ πρὸς διαδόμπευσιν ἐφόνευσαν διὰ δαρμῶν.

Τὸν ἐν Φάτσα Ἐπίτροπὸν μου σεβάσμιον Ιερέα Παπά Χρυσόστομον, ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἀστηρίκτω προφάσει, συλλαβόντες μετὰ τῶν προκρίτων τῆς κωμοπόλεως ταύτης: Παναγιώτου Τερζόγλου, Λαζάρου Τερζόγλου, Βασιλείου Γιαλμανίδου, Κωνσταντίνου Ὀρφανίδου, Παύλου καὶ Χαραλάμπους Ξανθοπούλων, Ἰωάννου Σωνακίδου καὶ ἄλλων ὠδηγήσαντες ἐνταῦθα, ἔρριψαν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ κακοποιήσαντες μόλις μετὰ 6 μῆνας καὶ ἐπέκεινα ἀπέλυσαν τῶν πλείστων τελειωθέντων ἐν τῇ φυλακῇ.

Τὸν Ιερέα Παπά Βασίλειον, ἐκ τῆς ἐπαρχίας Κολωνίας, εὐρεθέντα ἐν τῇ ἀποβάθρᾳ Ὀρδοῦ κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ ρωσικοῦ στόλου, δέισαντες τὰς χεῖρας διὰ σιδηρᾶς χειροπέδης, ἀπήγαγον εἰς μέρος ἀγνωστον, ὁπότεν δὲν ἐπέστρεψεν πλέον. Ὑποτίθεται ὅτι καθ' ὁδὸν ἐφόνευσαν αὐτόν.

Τὸν Θεμιστοκλῆν Παστιάδην, ἄνδρα λόγιον καὶ εὐπόληπτον, φεύγοντα τῆς τουρκικῆς θηριωδίας καὶ ἀπεπειρώμενον νὰ ἐπιβιβασθῇ μετ' ἄλλων ρωσικοῦ σκάφους κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν, συνέλαβον ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἔδεισαν διὰ χειροπέδας τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ δείραντες ἀνηλεῶς ἔρριψαν εἰς τὰς φυλακὰς μετὰ τῶν κακούργων. Ἀπεφυλακίσθη δε μόλις μετὰ πολλὰς παρακλήσεις καὶ ἐκλιπαρήσεις τοῦ μεσολαβήσαντος Ρεζή - Μουδούρη φιλογενούς κ. Εὐστρατίου Καπιώτου καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ τριάκοντα λιρῶν.

Τὸν ἐπίσης λόγιον ἔμπορον Εὐκλείδην Α. Θρουμουλόπουλον, ἐπὶ ὁμοίαις προφάσεσι συλλαβόντες, ἔδεισαν τὰς χεῖρας καὶ βασανίσαντες ἐξώρισαν εἰς Μεσουδιέ. Τὴν πτωχὴν κωφάλαλον παρθένον Ροδὴν, θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Γιοιτζή κατωωρίτου, διεκώρευσεν ἀναίδην ὁ ἀρχίατρος Σαδρενὴν ἐφένδης, εὐρισκόμενος νυν ἐν Τραπεζούντι. Δέκα οκτὼ ὀρφανὰ Ἑλλήνων Χριστιανῶν, μετενεχθέντα εἰς Ὀρδοῦ ἐκ τῶν χωρίων Γιαϊλά γιουζή τῆς ἐπαρχίας Κολωνίας, ἐγένοντο ἀφαντα. Κατεδικάσθησαν σκοπίμως εἰς τὸν δι' ἀσιτίας θάνατον... Μεταξὺ τῶν φονευθέντων, ἀριθμοῦνται καὶ ὁ εφημέριος τοῦ χωριοῦ Τζαρούκ -

Τζηκαράν του τμήματος Μελανδίας Π. Αλέξιος και ο Αναστάσιος Λαζάρου Κουρουκλόγλου».

Κατά την φρικώδη περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1914-1918) όταν οι Νεότουρκοι εφήμοζαν καθημερινώς, με συστηματικό και οργανωμένο τρόπο, το προμελετημένο σχέδιο της γενοκτονικής εθνοκαθάρσεως των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών, Μητροπολίτης Ροδοπόλεως ήταν ο αοίδιμος Κύριλλος Παπαδόπουλος (1909-1922), ο οποίος εκοιμήθη εν Κωνσταντινουπόλει, στις 11 Ιανουαρίου 1944.

Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά δεδομένα της περιόδου εκείνης, στην εκκλησιαστική επαρχία της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως, που ιδρύθηκε αρχικώς κατά το έτος 1863, Πατριαρχική και Συνοδική απόφασει, ύστερα από την συνένωση των Εξαρχιών των τριών Μεγάλων Πατριαρχικών και Σταυροπηγιακών Ιερών Μονών του Πόντου, ήτοι της Παναγίας Σουμελά, του Αγίου Ιωάννου Βαζελώνος και του Αγίου Γεωργίου Περιστεριώτα, έπαυσε να λειτουργεί το 1867 και ανευστάθη το 1902, κατά το έτος 1913 διαβιούσαν 24.820 Έλληνες Ορθόδοξοι Χριστιανοί, κατανεμημένοι σε μία κωμόπολη και σε 56 άλλα χωριά. Διατηρούσε εν λειτουργία 60 ναούς και 5 Μοναστήρια, καθώς και 255 παρεκκλήσια. Το έμπυχο δυναμικό της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως ανήρχετο σε 108 κληρικούς και καλογέρους, ενώ σε όλη την εκκλησιαστική επαρχία λειτουργούσαν 55 σχολεία, στα οποία φοιτούσαν 3.053 μαθητές και μαθήτριες και δίδασκαν 87 διδάσκαλοι. Εκκλησιαστική διοικητική έδρα της Μητροπόλεως Ροδοπόλεως ήταν η κωμόπολη Λιβερά και στην ομώνυμη επαρχία υπήγοντο διοικητικώς οι Καζάδες Τορούλ, Μάτσκας και Γεμουράς, όπου κατά την περίοδο του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου εξεδιώχθησαν απηνώς υπό των Νεοτούρκων περί τις 17.479 Έλληνες Ορθόδοξοι χριστιανοί.

Ο Μητροπολίτης Ροδοπόλεως Κύριλλος σε έγγραφη Έκθεση - Αναφορά του, υπό ημερομηνία 12 Νοεμβρίου 1918, προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο, διατραγωδώντας την γενοκτονική εθνοκάθαρση σε βάρος του ποιμνίου του, μεταξύ άλλων, έγραφε και τα εξής: ***«Φρίττει ο νους του ανθρώπου διά τας διαπραχθείσας φρικαλεότητες και τον αριθμόν των θυμάτων, ανερχομένων εις 487 ψυχάς, αίτινες εύρον οικτρόν θάνατον εν τοις όρεσι, τοις σπηλαίοις και ταις οπαίς της γης, όπου εκρύβησαν ίνα αποφύγωσι την δολοφόνον μάχαιραν των σφαγέων. Μεταξύ των δολοφονηθέντων τούτων θυμάτων κατατάσσονται άλλαι 14 νεάνιδες κόραι, αίτινες φεύγουσαι τον βαρύν πέλεκυν του δημίου, κατέφυγον, ως εις άσυλον θρησκευτικόν, εις την διαληφθείσαν ιεράν μονήν του Βαζελώνος, οπόθεν οι τύραννοι ούτοι, αφού απήγαγον τους φιλησύχους πατέρας της Μονής αιχμαλώτους, προέβησαν ούτοι εις κορεσμόν των σωματικών αυτών ηδονών, βία ατιμάσαντες τας παρθένους ταύτας, ως τελευταίον αφού απέκοψαν τους μαστούς και τας κεφαλάς, αφήκαν τα πτώματα και απήλθον».***

Από τις ως άνω απευθείς ιστορικές μαρτυρίες των Μητροπολιτών του Οικουμενικού Πατριαρχείου στις Ιερές Μητροπόλεις του Ευξείνου Πόντου αποδεικνύεται ότι η εφαρμογή του προμελετημένου σχεδίου των Νεοτούρκων για την γενοκτονική εθνοκάθαρση των μη μουσουλμανικών υπηκόων της ψυχορραγούσης οθωμανικής αυτοκρατορίας αποσκοπούσε στον ολοτελή και ολέθριο αφανισμό των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών του Πόντου μόνον και μόνον επειδή ήταν Έλληνες και Χριστιανοί προκειμένου στο όνομα της νεοφανούς εθνικιστικής ιδεολογίας του Παντουρκισμού να δημιουργηθεί ένα κράτος με μία ενιαία εθνική τουρκική συνείδηση, μία θρησκεία και μία γλώσσα. Τούτο επετεύχθη τόσο με την ***«ερυθρά»***, όσο και με την ***«λευκή»*** σφαγή των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών, οι

οποίοι ως άδολα και ιερά σφάγια απεδεκατίσθησαν και μέχρι σήμερα αναμένουν την του αίματός τους δικαίωση, γιατί έρχεται ώρα που και οι νεκροί εκδικούνται... όχι με την της σφαγής μάχαιρα, αλλά με την ιστορική δικαίωση του αθώου αίματός τους μέσω της αθανάτου μνημοσύνης, η οποία δεν επιτρέπει σε κανέναν τον ενταφιασμό της ιστορικής αλήθειας.